

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA

MOJA DROGA

12-13 / 19-20.09

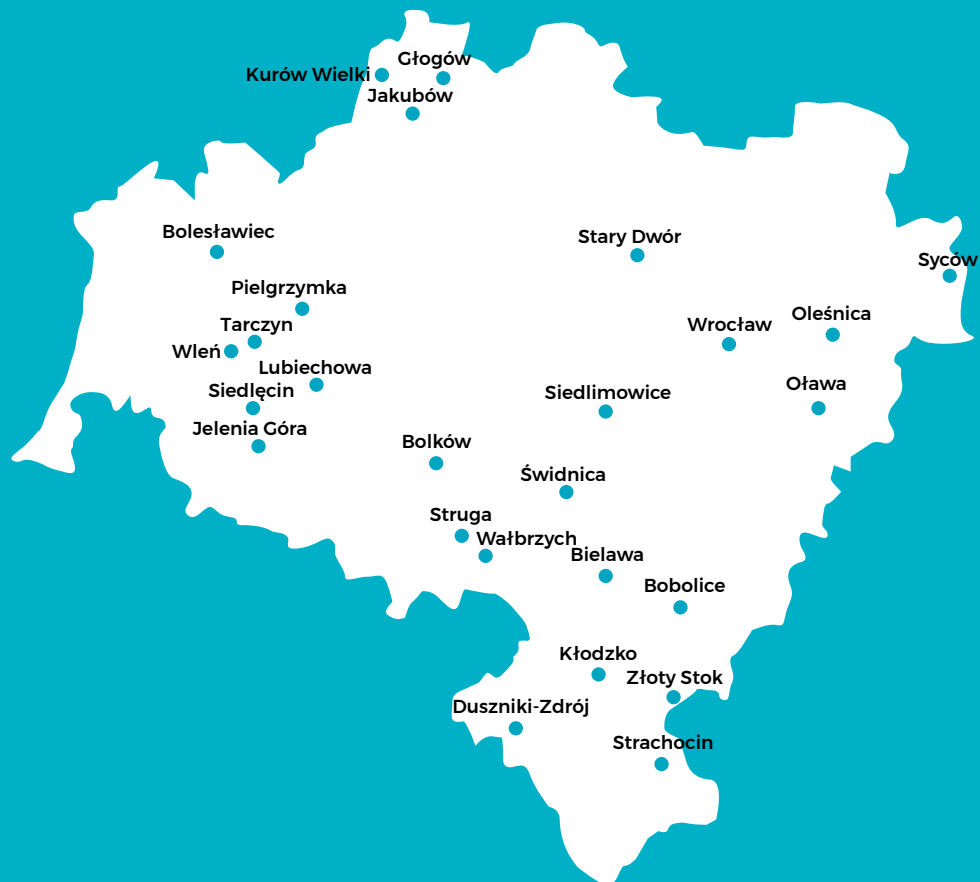

INFORMATOR

województwo dolnośląskie

województwo dolnośląskie

miejsowości biorące udział w EDD 2020

Bielawa → 6

Bobolice → 7

Bolesławiec → 8

Bolków → 9

Duszniki-Zdrój → 10

Głogów → 11-15

Jakubów → 15-16

Jelenia Góra → 17-19

Kłodzko → 20

Kurów Wielki → 21

Lubiechowa → 22

Oleśnica → 23-24

Oława → 25

Pielgrzymka → 26

Siedlęcin → 27

Siedlimowice → 28

Stary Dwór → 29

Strachocin → 30

Struga → 31

Syców → 32

Świdnica → 33-34

Tarczyn → 35-36

Wałbrzych → 37-38

Wleń → 39

Wrocław → 40-59

Złoty Stok → 60-61

Szanowni Państwo,

Przed nami kolejna edycja Europejskich Dni Dziedzictwa – wspólnej inicjatywy Unii Europejskiej i Rady Europy mającej na celu promocję lokalnych zabytków, kultury i tradycji. Polska aktywnie uczestniczy w obchodach już od 1993 roku, a grono przyłączających się podmiotów sukcesywnie wzrasta. Bogatą ofertę kulturalną oferują instytucje państwowe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe czy lokalne stowarzyszenia. Przygotowywane wydarzenia z roku na rok cieszą się coraz większą popularnością, czego wyrazem jest rosnąca liczba uczestników.

W 2020 roku Europejskie Dni Dziedzictwa spędzimy nieco inaczej niż latach poprzednich – ze względu na pandemię koronawirusa i konieczność dostosowania się do nowej rzeczywistości, część wydarzeń została przygotowana formie on-line.

Tegoroczne obchody, podobnie jak i w zeszłym roku, wpisują się w założenia Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022, upamiętniającego 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Hasło przewodnie „Moja Droga” koresponduje ze stuleciem Bitwy Warszawskiej 1920 r., uznawanej za jedną z najważniejszych bitew świata. Kierunki naszych dróg wyznaczały myśli naszych przodków o wolnej i niepodległej Polsce, którzy nie szczędzili krwi i trudów, by nasz kraj powrócił na mapę Europy. Polskie Państwo czci tę rocznicę nieprzypadkowo, to bardzo ważne wydarzenie, które kształtowało polską tożsamość, polską mentalność, nasze myślenie, system wartości, naszą świadomość historyczną, tożsamościową, kulturową i państwową. Odzyskując niepodległość po 123 latach musieliśmy stanąć do obrony niepodległości i zdaliśmy egzamin. Wielkie zwycięstwo Narodu Polskiego w starciu cywilizacyjno-ideologicznym było wydarzeniem wielowymiarowym.

Okazało się, że potrafiliśmy być razem ponad podziałami, aby obrać wspólną drogę ku niepodległości. Przy okazji tak znakomitego jubileuszu warto pamiętać, że są to ponadczasowe wartości o wielowymiarowym kontekście.

Wydarzenia przygotowane dla Państwa przez organizatorów przybliżają losy małych ojczyzn, bohaterów tych ziem i ich postaw. Specjalne wykłady, spacer, ekspozycje, słuchowiska czy rajdy, umożliwiają świadome współuczestnictwo w kulturze w nowej atrakcyjnej formie. Zachęcam do zapoznania się z bogatą ofertą i wybraniem swojej drogi do Europejskich Dni Dziedzictwa.

Jarosław Sellin

Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

16 września

„Powojenne drogi do Bielawy” – film dokumentalny

projekcja / prezentacja

17.00–18.30 Powojenne drogi do Bielawy to film dokumentalny o losach Polaków przyjeżdżających z różnych zakątków świata i osiedlających się w Bielawie.

Podczas spotkania w placówce muzealnej przybyli goście będą mieli okazję obejrzeć ten niezwykle interesujący dokument.

Swoje historie opowiadają bohaterowie przebytych dróg. Były one różne, jedni do Bielawy przychodzili na piechotę, inni docierali tutaj na rowerze lub wozami konnymi. Najczęściej w opowieściach bohaterów przewija się wspomnienie podróży pociągiem.

ORGANIZATOR:

→ Miejska Biblioteka Publiczna Dział Regionalno-Badawczy w Bielawie
58-260 Bielawa, ul. Piastowska 18 b
t 746450698 @ mbp.bielawa@gmail.com » www.mbp.bielawa.pl

20 września

Europejskie Dni Dziedzictwa w Bobolicach

wykład / prelekcja,
zwiedzanie

14.00–17.00 W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w 2020 roku będzie możliwość zwiedzenia zamkniętego na co dzień obiektu. Podczas sesji naukowo-technicznej zaproszeni specjaliści zaprezentują sposoby dokumentowania i digitalizacji zabytków – od niewielkich obiektów do całych założeń urbanistycznych, a także przedstawią znaczenie tych prac w procesie ich ochrony, rewitalizacji i popularyzacji.

Dolnośląski krajobraz kulturowy jest wynikiem wielowiekowych i wielokulturowych wpływów. Zmiany polityczne, społeczne

i gospodarcze pozostawiły swoje piętno na substancji zabytkowej. Również pałac w Bobolicach nie miał łatwej historii. Zbudowany w 1615 r. jako dwór renesansowy jeszcze w tym samym wieku uległ pożarowi. Często zmieniający się właściciele, przebudowy, adaptacje, a ostatecznie brak użytkowania doprowadziły do jego znacznej degradacji. Od 2018 r. Fundacja Zespół Pałacowo-Parkowy w Bobolicach rozpoczęła starania zmierzające do przywrócenia jego walorów. Jesteśmy na początku naszej drogi.

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Zespół Pałacowo-Parkowy w Bobolicach
Bobolice g t 608039805 @ zpp.bobolice@gmail.com
» www.facebook.com/ZPP.BOBOLICE

BOLESŁAWIEC

1-30 września

Wystawa: „Bolesławiec – trzy dekady przemian”

Serdecznie zapraszamy na bolesławiecki rynek na wystawę plenerową ukazującą przemiany, jakie zaszły w obrazie miasta w czasie ostatnich 30 lat. Zaprezentowane zostaną archiwalne i współczesne zdjęcia Bolesławca, dokumentujące najważniejsze inwestycje oraz projekty zrealizowane w omawianym czasie w mieście.

19 września

Konkurs fotograficzny: „Bolesławiec – trzy dekady przemian”

12.00–14.00 Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego *Bolesławiec – trzy dekady przemian*, który zorganizowany został we współpracy z bolesławieckim Stowarzyszeniem Fotograficznym *Camera*.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Ceramiki w Bolesławcu

59-700 Bolesławiec, ul. Kutuzowa 14 t 756442200

@ poczta@muzeum.boleslawiec.net » www.muzeum.boleslawiec.net

BOLKÓW

12 września

Europejskie Dni Dziedzictwa na Zamku Bolków

wystawa, spacer,
zwiedzanie

9.00–18.00 Zapraszamy na zwiedzanie Muzeum Zamku Bolków.

Zamek Bolków – malowniczo położona średniowieczna warownia z pięknym widokiem z wieży zamkowej na Dolinę Nysy Szalonej.

Zamek wzniesiono z miejscowego kamienia: łupków krystalicznych o zabarwieniu zielonym i łupków czerwonych, piaskowca.

Obecnie ma kształt wrzecionowaty. Najbardziej charakterystycznym elementem zamku jest wieża z dziobem, wzniesiona na skale. W dolnej części wieży znajduje się dawny loch głodowy. W renesansowej części zamku (Dom Niewiast) mieści się muzeum z wystawą stałą *Budownictwo Obronne Księstwa Świdnicko-Jaworskiego* oraz aktualną wystawą czasową *Wojny husyckie na Śląsku*.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Zamek Bolków, Oddział Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze

59-420 Bolków, ul. Zamkowa 1 t 601980390

@ kustosz@zamek-bolkow.info.pl » www.zamek-bolkow.info.pl

12 września

Trudna droga do domu

11.00-15.00 Jak wyglądały losy żołnierzy podczas II wojny światowej w drodze do ojczyzny? Przez jakie kraje musieli przejść i w jakich musieli walczyć, by w końcu dojechać do pokoju? Postaramy się odpowiedzieć na te pytania podczas dwóch prelekcji przygotowanych przez Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju.

W trakcie pierwszej prelekcji przybliżymy dzieje **Jerzego Rybickiego**, który jako mechanik lotniczy przeżył drogę od wojny obronnej Polski w 1939 r., przez Francję i Wielką

Brytanię, by powrócić w 1946 r. z powrotem do Polski. Wspomnienia będą uzupełniane o prezentację zachowanych pamiątek oraz zagadnienia historyczno-wojskowe. Druga prelekcja ma na celu ukazanie drogi, jaką pokonały oddziały Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich oraz 3. Dywizji Strzelców Karpackich podczas II wojny światowej. Były to jednostki, których tradycje kultywuje obecnie 22 Karpacki Batalion Piechoty Górskiej im. gen. dyw. Bronisława Prugar-Ketlinga stacjonujący w Kłodzku.

wykład / prelekcja, projekcja / prezentacja, wystawa

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju
57-340 Duszniki-Zdrój, ul. Kłodzka 42 t 748627429
@dkacpero@muzpap.pl • www.muzeumpapiernictwa.pl

wystawa malarstwa i grafiki ze zbiorów sztuki MAH
12 września 2020 roku, godzina 12:00

Zamek Książąt Głogowskich, ul. Brama Brzostowska 1, Głogów

tel. (48) 76 834 10 81; fax (48) 76 833 30 38

e-mail: muzeum@muzeum.glogow.pl • www.muzeum.glogow.pl

12-20 września

Wystawa o Drodze

wystawa

12.00-17.00 Otwarcie i wernisaż wystawy czasowej. Wystawa, która poprowadzi odwiedzających MAH drogą przez muzealne zbiory sztuki współczesnej. Motywem łączącym prezentowane na wystawie prace będzie droga, ukazana w różnych kontekstach. Droga może być pojmowana jako

swoisty kierunek kształtowania historii regionu, tworzenia miejsc pracy dla ludzi przybyłych na Ziemię Zachodnią zewsząd, budowanie tożsamości nowego społeczeństwa, a jednocześnie zapewnienie mu życia w obszarach pojmowanych szerzej niż minimum ekonomiczno-socjalne.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie
67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081
@anna.wawryszewicz@muzeum.glogow.pl • www.muzeum.glogow.pl

12 września

Wykład otwarty „Drogi Śląska ku Europie”

wykład / prelekcja

15.00–17.00 Serdecznie zapraszamy na wykład dr **Jakuba Szajta**: *Drogi Śląska ku Europie. Kontakty kulturowe Głogowa i Wrocławia w średniowieczu i wczesnej nowożytności w świetle źródeł archeologicznych*. W trakcie prelekcji zaprezentowane zostaną zabytki archeologiczne, importowane lub powstałe pod wpływem osadników spoza Śląska.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Histeryczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081

@ anna.wawryszewicz@muzeum.glogow.pl • www.muzeum.glogow.pl

13 września

„Archeologia ulic Głogowa. Tajemnice ukryte pod drogami” – wykład

wykład / prelekcja

12.00–14.00 *Archeologia ulic Głogowa. Tajemnice ukryte pod drogami*. Wykład **Zenona Hendla** (Muzeum Archeologiczno-Histeryczne w Głogowie).

Prezentacja odkryć archeologicznych dokonanych podczas badań prowadzonych na terenach budowy ulic Głogowa.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Histeryczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081

@ anna.wawryszewicz@muzeum.glogow.pl • www.muzeum.glogow.pl

GŁOGÓW

0 3 cm

13 września

Wykład otwarty: „Obrządek pogrzebowy w kulturze łużyckiej”

15.00-17.00 Wykład otwarty **Aleksandra Dobrowolskiego**: *Obrządek pogrzebowy w kulturze łużyckiej jako materialna pozostałość po wierzeniach i obyczajach.* Prezentacja badań archeologicznych prowadzonych na cmentarzyskach kultury łużyckiej. Miejsca te są najlepszą materialną pozostałością pozwalającą pokazać skomplikowaną i rozbudowaną kulturę duchową dawnych ludów.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081

@ anna.wawrzeszewicz@muzeum.glogow.pl » www.muzeum.glogow.pl

19 września

Wykład otwarty: „Po drogach pamięci”

12.00-14.00 Wykład otwarty **Renaty Matysiak**: *Po drogach pamięci.*

Historia Ester Golan jako przykład losów trzech pokoleń głogowskiej rodziny żydowskiej od połowy XIX w. do połowy XX w.

GŁOGÓW

19 września

„Cmentarz- stacja końcowa czy początek drogi?” – wykład otwarty

wykład / prelekcja

15.00-17.00 Zapraszamy na wykład **Natalii Bartczak**: *Cmentarz – stacja końcowa, czy początek drogi? Obrzędy pogrzebowe Żydów aszkenazyjskich.*

Częścią wykładu będzie prezentacja zwyczajów żałobnych i pogrzebowych wraz z ukazaniem specyfiki cmentarzy żydowskich.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081

@ anna.wawrzeszewicz@muzeum.glogow.pl » www.muzeum.glogow.pl

JAKUBÓW

12-20 września

„Sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Jakubowie” – wystawa

wystawa

10.00-17.00 Sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Jakubowie – w głogowskiej kolegiacie. Prezentacja wystawy przygotowanej przez głogowskie muzeum o pierwszym ustanowionym w Polsce Sanktuarium św. Jakuba Apostoła.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

67-200 Głogów, Plac Kolegiacki 1 t 768341081

@ anna.wawrzeszewicz@muzeum.glogow.pl

» www.muzeum.glogow.pl

JAKUBÓW

12-20 września

„Droga do sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Jakubowie”

10.00-17.00 Wycieczka w wersji on-line *Droga do sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Jakubowie*. Wirtualna wycieczka prezentująca fragment szlaku pielgrzymkowego od Głogowa do Jakubowa. Przedstawimy historię szlaku św. Jakuba i wsi położonej w sercu rezerwatu Buczyna Jakubowska.

13 września

Spotkanie - Droga: Głogów-Jakubów-Görlitz. O szlaku św. Jakuba

12.00-14.00 Droga: Głogów – Jakubów – Görlitz. Opowieść o szlaku św. Jakuba, 15 lat po otwarciu pierwszego (współcześnie) polskiego odcinka. Spotkanie z dr **Waldemarem Hassem** w Sanktuarium św. Jakuba Apostoła w Jakubowie koło Głogowa, połączone ze zwiedzaniem obiektu i otoczenia.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 768341081

@anna.wawrzeszewicz@muzeum.glogow.pl » www.muzeum.glogow.pl

JELENIA GÓRA

13 września

Prelekcja „Znaki walońskie w Górach Olbrzymich” oraz „Pamięć Dalekich Dróg”

11.00-12.00 Prelekcję wygłosi dyrektor muzeum dr **Przemysław Wiater**. Znaki walońskie w Górach Olbrzymich pełniły różne, często przenikające się ze sobą funkcje: kierunkowe, informacyjne i magiczne. Były to pierwsze znaki oznaczające drogę; swego rodzaju pierwowzory dzisiejszych znaków turystycznych.

11.00-14.00 Prelekcja antropologa kultury **Henryka Dumina** o narracjach związanych z przedmiotami towarzyszącymi powojennym przesiedleniom na Dolny Śląsk. Prelekcji będzie towarzyszyć ekspozycja przedmiotów ze zbiorów prywatnych prelegenta, które kumulują pamięć migracji po 1945 r.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Jelenia Góra 58-500, ul. Jana Matejki 28 t 757523465

@promocja@muzeumkarkonoskie.pl » www.muzeumkarkonoskie.pl

20 września

Prelekcja „Kapitałści bez państwa”

11.00-14.00 Prelekcję wygłosi historyk **Jan Tyszkiewicz**, który przedstawi losy wybranych polskich przedsiębiorców, zarówno pod zaborami jak i poza nimi. Udało im się osiągnąć sukces bez istnienia państwa, które mogłoby reprezentować naród.

Pilnujcie mi tych szlaków!

Jan Paweł II, Nowy Targ, 8 VI 1979

19 września

„Pilnujcie mi tych szlaków!” – szlaki papieskie w Polsce w 100-lecie urodzin Jana Pawła II

wykład / prelekcja, wystawa,
zwiedzanie, wycieczka /
spacer, spektakl

12.00–20.00 W ramach tegorocznych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa zapraszamy na wydarzenie *Pilnujcie mi tych szlaków!*, organizowane pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Jeleniej Góry **Jerzego Łuźniaka** i proboszcza parafii pw. św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze **ks. Bogdana Żygadło**.

Idea szlaków papieskich w Polsce liczy ponad 20 lat, a Jelenia Góra leży na trasie jedynego na świecie rowerowego szlaku papieskiego Bolesławiec - Świdnica.

W programie m.in.:

→ **12.00** Prezentacja polsko-włoskiej wystawy *Pilnujcie mi tych szlaków! / Badate mi a questi itineraria!* – szlaki papieskie

w Polsce w 100-lecie urodzin Jana Pawła II oraz prelekcja **Urszuli Własiuk**, prezski Fundacji Szlaki Papieskie z Krakowa, autorki przewodników o szlakach papieskich; → **13.30** Rowerowa wyprawa księdza Wojtyły – rowerowy szlak papieski w Karkonoszach – prelekcja **Janusza Skowrońskiego**, dyrektora Muzeum Miejskiego *Dom Gerharta Hauptmanna*

→ **15.00** Poemat *Tryptyk Rzymski* Jana Pawła II w wykonaniu **Jacka Paruszyńskiego**, aktora Teatru im. C. K. Norwida w Jeleniej Górze

→ **17.00** Rajd z Muzeum Miejskiego *Dom Gerharta Hauptmanna* w Jagniątkowie na Zamek Chojnik w Sobieszowie (prowadzi Oddział PTTK Sudety Zachodnie w Jeleniej Górze) oraz ognisko na Chojniku.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Miejskie *Dom Gerharta Hauptmanna*
58-570 Jelenia Góra, ul. Michałowska 32 ☎ 757553286
@ kontakt@muzeum-dgh.pl ▶ www.muzeum-dgh.pl

12 września

„Cieplice mojego dzieciństwa” – wywiad z Zofią Zator

spotkanie / wywiad

16.30–17.30 Spotkanie – wywiad z **Zofią Zator**, córką Kazimierza Pawelskiego, który w 1945 r. w Cieplicach ratował zbiory zrabowane przez Niemców m.in. w Krakowie, Warszawie i innych miastach polskich.

W marcu 1942 r. Kazimierz Pawelski wraz z żoną Marią, za nielegalne przebywanie na terenie Wartheland, został wywieziony do pracy przymusowej. Trafił do Cieplic, do majątku hrabiego Schaffgotscha. Pracował jako ogrodnik pod kierownictwem i opieką głównego ogrodnika Alfreda Opitza. To m.in. dzięki niemu, Pawelscy sprowadzili do Cieplic w 1943 r. swoją dziesięcioletnią córkę Zosię (Zofia Zator, do dzisiaj mieszka w Cieplicach). Od drugiej połowy 1944 r.

K. Pawelski był palaczem w pałacu Schaffgotschów. Stał się wówczas świadkiem przywożenia i wywożenia skrzyń z dobrami kultury, m.in. zagrabionymi w Polsce, które tu zdeponował niemiecki konserwator Günther Grundmann. Po wyjeździe Schaffgotschów (17 lutego 1945 r.) Pawelski nadal pozostawał w Cieplicach. Był świadkiem zajmowania pałacu przez Armię Czerwoną (po południu 8 maja 1945 r.). Starał się uchronić szczególnie polskie zbiory przed żołnierzami, którzy plądrowali miasto. Obszar Kotliny Jeleniogórskiej i Karkonoszy był prawdziwym Eldorado, nasyconym ogromną ilością zarówno miejscowych, jak i zdeponowanych tutaj zabytków.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze
58-560 Jelenia Góra, ul. Cieplicka 11 A ☎ 601148400
@ ola@muzeum-cieplice.pl ▶ www.muzeum-cieplice.pl

KŁODZKO

12 września

Moja droga do domu

projekcja / prezentacja

15.00-17.00 II wojna światowa przyniosła trwałe zmiany na mapie Europy oraz migracje i przesiedlenia setek tysięcy ludzi. W wyniku decyzji wielkich mocarstw granice Polski uległy całkowitym przeobrażeniom. Tereny przygraniczne nad Odrą stały się miejscem niemal całkowitej wymiany ludności. Od początku 1946 do końca 1947 r. trwała wielka akcja przesiedleńcza. W wyniku masowych transportów wysiedlono niemal wszystkich byłych, niemieckich mieszkańców ziemi kłodzkiej. Na ich

miejsce przybyli Polacy z tzw. Polski Centralnej, Polacy wysiedleni z przekazanych Związkowi Radzieckiemu terenów wschodnich byłej Rzeczypospolitej, Polacy z Syberii i Kazachstanu (ofiary masowych deportacji z lat 1939-1941). Podczas tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa zaprezentujemy relacje świadków tych wydarzeń. Ludzi, których po latach wojennej zawieruchy, przesiedlono na ziemię kłodzką, gdzie znaleźli swój dom.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku

57-300 Kłodzko, ul. Łukasiewicza 4 t 76 83473570

@ dno@muzeum.klodzko.pl ▶ www.muzeum.klodzko.pl/new/

KURÓW WIELKI

19 września

„Dokąd prowadzą drogi w Kurowie Wielkim?”

wycieczka / spacer

10.00-17.00 *Dokąd prowadzą drogi w Kurowie Wielkim?* Wycieczka krajoznawcza w wersji on-line, prezentująca uroki małej miejscowości położonej w paśmie Wzgórz Dalkowskich. Zapraszamy do odwiedzenia z nami Kurowa Wielkiego, wsi nie tylko

pięknej krajobrazowo, ale również bogatej w dziedzictwo kulturowe minionych pokoleń. W wersji on-line przedstawimy kompozycję różnych wariantów dróg, która przybliży ciekawą historię wsi i jej mieszkańców.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

67-200 Głogów, ul. Brama Brzostowska 1 t 76 8341081

@ anna.wawryszewicz@muzeum.glogow.pl

▶ www.muzeum.glogow.pl

LUBIECHOWA

12, 20 września

Średniowieczne freski w Lubiechowej. Zwiedzanie z przewodnikiem

zwiedzanie

12 września | sobota
15.00, 16.00

20 września | niedziela
15.00, 16.00

Zwiedzanie z przewodnikiem kościoła pw. św. Piotra i Pawła. Prezentacja fresków z przełomu XIV i XV w.

Pogórze Kaczawskie to miejsce, gdzie możemy zobaczyć wiele intrygujących zabytków. W miejscowości Lubiechowa, położonej w pobliżu Świerzawy, znajduje się pochodzący z XIII w. kościół pw. św. Piotra i Pawła. A w nim freski z XIV i XV w., przedstawiające m.in. Stworzenie Adama i Ewy, Grzech pierworodny czy św. Jerzego walczącego ze smokiem.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Podróżników Tu i Tam

Lubiechowa t 664037039

@ zbigniew.sobierajski@pbox.pl a www.przewodnicy.org

OLEŚNICA

18-20 września

„Mur Berliński – Strefa (dys)komfortu”

wystawa

18.00 Inspiracją do powstania wystawy jest znajdująca się we wsi Sosnówka kolekcja fragmentów Muru Berlińskiego.

Wystawa ma na celu uświadomienie społeczeństwu, jak ważny fragment historii znajduje się w jego otoczeniu oraz ukazanie, jaki stosunek do tematu wystawy mają osoby w różnym wieku i z różnych środowisk. Ma

pokazać jak mur, który kiedyś dzielił, przyczynił się teraz do połączenia drogi artystycznej adeptów sztuki. Sam Mur Berliński jest pretekstem do powstania prac opowiadających o ich odczuciach w stosunku do murów, podziałów, a zarazem drogi do wolności.

Wystawę będzie można oglądać do 31.10.2020.

ORGANIZATOR:

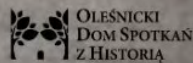
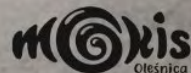
→ Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki w Oleśnicy

56-400 Oleśnica, ul. Wrocławska t 713142203

@ sekretariat@mokis.info a www.mokis.info

Pani, kiedyś to było...

Fot. Franciszek Gawlik - dawna ul. 1 maja (1962)/Zdjęcie pochodzi z Działu Dokumentów Życia Społecznego Oleśnickiej Biblioteki Publicznej im. M. Reja

19 września

Premiera odcinka podcastu „Pani, kiedyś to było...”

inne

15.00-16.00 Premiera odcinka podcastu *Pani, kiedyś to było...*, który poświęcony jest mikrohistorii Oleśnicy.

Podcast realizowany jest przez Oleśnicki Dom Spotkań z Historią i ma na celu przybliżenie przeszłości miasta. Są to mikrohistorie, te mniej oczywiste, z życia codziennego Oleśnicy kilkadziesiąt lat temu. W tę wirtualną podróż zabiorą nas oleśniczanie, którzy

pamiętają obraz miejscowości sprzed lat. Odcinek zostanie opublikowany w serwisie Anchor.fm oraz Spotify, a także na kanale Miejskiego Ośrodka Kultury i Sztuki w Oleśnicy na YouTube (wersja z deskrypcją).

Szczegóły dotyczące tematyki odcinka oraz premiery na stronie internetowej:
www.mokis.info

ORGANIZATOR:

→ Miejski Ośrodek Kultury i Sztuki w Oleśnicy

56-400 Oleśnica, ul. Bociana 11 t 530614622

@ muzeum@mokis.info ▶ www.mokis.info

Miejski Ośrodek
Kultury i Sztuki
w Oleśnicy

19 września

75 lat polskiej Oławy

wystawa, wycieczka / spacer,
koncert

12.00-20.00 Przygotowane przez nas wydarzenia będą przypomnieniem początków polskiej Oławy, jej pionierskiego okresu sprzed 75 lat i zarazem wspólnym świętowaniem tego jubileuszu.

W tym dniu po raz pierwszy pokażemy wystawę *Jest w naszej pamięci to miasto na wpół wypalone...*. Nie będzie jednak – z przyczyn obiektywnych – uroczystego jej otwarcia. Mieszkając na tzw. *Ziemiach Odzyskanych* pokazujemy budowanie polskości od podstaw, które zaczęło się po zakończeniu II wojny światowej. Trzeba było zmienić nazwy ulic i miejscowości powiatu, zorganizować szkoły, stworzyć polskie urzędy i inne instytucje, uzupełnić wyposażenie zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych etc. w miejsce tego, co zostało zniszczone podczas działań wojennych lub wywiezione przez Niemców czy Armię Czerwoną. Polacy przybywający z różnych stron, ale głównie z Kresów – pokonali długą drogę, by niemiecka Ohlau stała się polską Oławą. Podczas spaceru edukacyjnego trasą oławskich osadników przejdziemy od dworca

kolejowego, przez punkt etapowy PURu, pierwszą siedzibę władz lokalnych, miejsca dożywiania i przydzielania lokali itp. Spacerowi będą towarzyszyły kostiumy i rekwizyty, które bardziej przybliżą ówczesną rzeczywistość.

Wieczorem odbędzie się koncert pt. *Są piosenki – te jedyne*. Koncert został przygotowany przez **Wrocławski Teatr Piosenki** z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości naszej ojczyzny. W repertuarze znalazły się piosenki wykonywane w latach powojennych i podczas wojny.

Śpiewano je w okopach, na ulicach, w kabeletach i polskich domach w trakcie codziennych spotkań i rodzinnych uroczystości. Wykonawcy napisali o koncercie: *Chcemy wznieść śpiewem dwudziestu dwóch piosenek wspólny, urodzinowy toast. Dla wielu będą to wspomnienia, inni usłyszą i poznają utwory te po raz pierwszy. Każdy z nich wpisał się w dzieje naszego narodu, stanowiąc niewielką cząstkę historii biało-czerwonej*.

ORGANIZATOR:

→ Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Oławie

Oława, Rynek 1 – Ratusz t 713010742

@ ddzs@biblioteka.olawa.pl ▶ www.biblioteka.olawa.pl

20 września

Pamięć i przyszłość

15.00-18.00 Zapraszamy na wystawę i spotkanie z **Wandą Łyżwą**, bohaterką książki i filmu *Zatrzymane chwile* nawiązujących do historii pierwszych osadników ziem gminy Pielgrzymka.

W trakcie spotkania udostępnione zostaną prywatne zbiory Wandy Łyżwy, zarówno ważne historycznie, jak też posiadające olbrzymią wartość emocjonalną

gawęda / opowieść,
wystawa

i patriotyczną dla niej samej. Są one niezwykle cenną pamiątką państwową i historyczną dla nas wszystkich, a w szczególności dla młodych pokoleń. Jeśli z przyczyn epidemii nie będzie można zorganizować wydarzenia w naszej instytucji – zrobimy to w formie on-line. Sфотографujemy kolekcję bohaterki i zrobimy z nią wywiad, udostępniając to na naszej stronie i Facebooku.

ORGANIZATOR:

→ Gminne Centrum Kultury i Biblioteka im. Zenona Bernackiego w Pielgrzymce

59-524 Pielgrzymka, Pielgrzymka 109 t 665640480

@ malagosa08@wp.pl

12-20 września

Na Kaczawskim Szlaku Średniowiecznych Polichromii

projekcja / prezentacja,
wystawa, warsztaty, gra
miejska / terenowa / questing

9.00-18.00 Podczas tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa zabierzemy naszych gości w podróż w czasie i przestrzeni. Przeniesiemy się o kilkadziesiąt lat wstecz, aby poznać dzieła mistrzów tworzących polichromie ścienne w średniowiecznych świątyniach i rezydencjach – niezwykle dziedzictwo Gór i Pogórza Kaczawskiego, Krainy Wygasłych Wulkanów.

Podróż tę odbędziemy w sposób symboliczny – przez cały czas trwania wydarzenia prezentować będziemy filmy dotyczące kilku obiektów, wprowadzające w temat

i realia epoki, a następnie zaprosimy do zabawy, podczas której uczestnicy przemierzą Kaczawski Szlak Średniowiecznych Polichromii spacerując wokół naszej Wieży. Prezentacja będzie połączeniem wystawy i gry terenowej w formie quasta. Na chętnych czekać będą również warsztaty nawiązujące do dawnych technik plastycznych i tematyki dekoracji malarskiej sali wielkiej Wieży Książęcej w Siedlecinie, gdzie znajduje się jedyne na świecie, zachowane *in situ* dzieło przedstawiające legendę o sir Lancelocie z Jeziora.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie *Wieża Książęca w Siedlecinie*

Siedlecin, ul. Długa 21 t 76 8341081

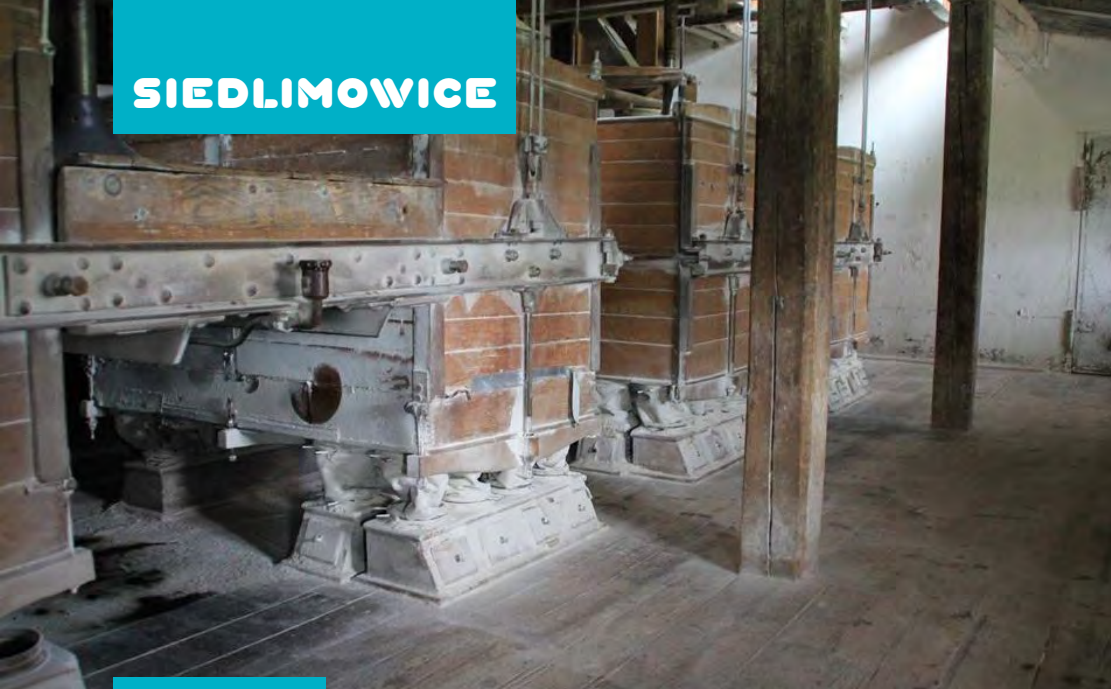
@ wieza@wiezasiedlecin.pl » www.wiezasiedlecin.pl

PARTNER:

→ Fundacja *Zamek Chudów*

SIEDLIMOWICE

19-20 września

Moja Droga

zwiedzanie

12.00-16.00 Spacer po młynie wyposażonym w oryginalne niemieckie maszyny z przełomu XIX i XX w., wyprodukowane w fabryce SECK-DRESDEN Z Drezna, funkcjonujące do dnia dzisiejszego, wpisane do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego. W trakcie zwiedzania odbędzie się pokaz tradycyjnej, dziś już zanikającej sztuki robienia wypieków.

1. Spacer w przeszłość
2. Historia o Siedlimowickim Młynie
3. Wypiek podpłomyków z siedlimowickiej mąki
4. Chleb swojskiego wypieku z dodatkami

ORGANIZATOR:

→ Młyn Siedlimowice Stowarzyszenie Przyjaciół Młyna Siedlimowice

Siedlimowice 1 748504812

@ mlynsiedlimowice@wp.pl

STARY DWÓR

19-20 września

Droga do Jodłowego Młyna

wystawa, zwiedzanie,
gra miejska / terenowa /
questing, inscenizacja /
pokaz

14.00-20.00 Zwiedzanie młyna wodnego, który nie działa od niemal 70 lat, ale – dzięki konsekwentnej postawie właściciela – posiada kompletne wyposażenie. Wycieczka wzbogacona będzie o prezentację zbiorów latami gromadzonych przez regionalistę, pana **Jerzego Więclawskiego**.

Zwiedzanie:

W zależności od stopnia rozwoju pandemii zwiedzanie w grupach z przewodnikiem lub indywidualnie z przewodnikiem papierowym.

Pokazy:

→ omłoty cepami i młocarnią napędzaną kieratem.

→ mielenie zboża na żarnach
→ rośnienie i miedlenie lnu – jak to ze lnu bywało
→ praca kowala

Gra terenowa:

Nad małym strumykiem Jodłowa Woda były cztery młyny wodne i sąsiadujące z nimi wiatrak. Szlakiem tych młynów poprowadzona będzie gra terenowa.

Wystawa:

Władysław Jabkowski – kresowiak, młynarz, społecznik; **Zofia Więclawska** – lublinianka, która kochała ludzi – w 100 rocznicę urodzin.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Jodłowy Młyn

Brzeg Dolny, Stary Dwór 38

696021933 @ pawelczarny@o2.pl

STRACHOCIN

12 września

Koniec czasu apokalipsy – poświęcenie kapliczki

uroczystość religijna

11.00–13.00 Kapliczka na wzgórzach obok wsi Strachocin, którą mamy w planach odbudować, podnieść z ruin i poświęcić *Ocalałym i ofiarom pandemii koronawirusa 2020*. Mamy wszystkie potrzebne materiały do odbudowy kapliczki. W trakcie

wydarzenia zostaną zebrane datki od prywatnych osób, które pozwolą skończyć projekt. Na zakończenie nastąpi uroczyste poświęcenie miejsca odbudowy przez ks. proboszcza i spotkanie mieszkańców

ORGANIZATOR:

→ Towarzystwo Przyjaciół Doliny Białej Łądeckiej Kruszyńska

☎ 600631478 @mietekmak@interia.pl

STRUGA

12 września

Droga Lansjerów Legii Polsko-Włoskiej do ojczyzny

wykład / prelekcja,
projekcja / prezentacja

18.00–20.00 W tym roku zabierzemy Państwa w niezwykłą podróż – wraz z Lansjerami Legii Polsko-Włoskiej udamy się w drogę powrotną z emigracji do ojczyzny wymazanej z mapy Europy. W przypadkowej bitwie 15 maja 1807 roku we wsi Struga, Lansjerzy odnieśli spektakularne zwycięstwo nad Prusakami. Była to zapowiedź odzyskania tak wyczekiwanej niepodległości!

Podczas tegorocznych EDD zaprezentujemy historię nieznaną bitwy pod Strugą. Do udziału zaprosimy Grupę Rekonstrukcji Historycznej z okresu wojen napoleońskich, aby zaprezentowała musztrę i salwę armatnią obwieściła zwycięstwo Lansjerów.

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Pałac Struga

58-311 Struga, ul. Wiejska 3 ☎ 509598111

@biuro@palacstruga.pl ▶ www.palacstruga.pl

12 września

Wirtualna wystawa – „Jego serce zostało w Sycowie”. Historia dr Juliana Jakimowicza

wystawa

12 września – 31 października 2020

Wirtualna wystawa o dr Julianie Jakimowiczu, który po wojnie przyjechał do Sycowa na chwilę, by zastąpić swojego kolegę... a został tu ko końca swych dni pisząc piękną historię sycowskiego szpitala.

Na wystawie zaprezentowana zostanie sylwetka dr Juliana Jakimowicza – człowieka niezwykłego, twórcy sycowskiego szpitala oraz jego najbliższych współpracowników.

ORGANIZATOR:

→ Centrum Kultury w Sycowie- Muzeum Regionalne

Syców, Plac Wolności 7 ☎ 627855152

@ muzeum.regionalne@cksycow.pl

➤ www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=centrum+kultury+w+sycowie

19-20 września

Podróżniczym szlakiem w bibliotece

wystawa, warsztaty,
wycieczka / spacer

10.00 *Podróż nie zaczyna się w momencie, kiedy ruszamy w drogę, i nie kończy, kiedy dotarliśmy do mety. W rzeczywistości zaczyna się dużo wcześniej i praktycznie nie kończy się nigdy, bo taśma pamięci kręci się w nas dalej, mimo że fizycznie dawno już nie ruszamy się z miejsca.* – Ryszard Kapuściński

W tym roku inspirując się hasłem przewodnim wydarzenia – *Moja droga*, zapraszamy Państwa w świat podróży. Proponujemy wędrowkę po bogatej biografii podróżnika, reportażysty, prozaika jakim był Arkady

Fiedler. O jego marzeniach, realizowaniu postanowień, bogactwie doświadczeń podróżniczych będzie można dowiedzieć się z wirtualnej wystawy *Wielki marzyciel, który wyruszył na spotkanie nowych światów* – Arkady Fiedler. Wyruszając w drogę morską nie sposób nie znać podstawowych węzłów żeglarskich. Warsztaty online będą dobrą okazją do zdobycia wiedzy. Naszą podróż po wydarzeniu zakończymy spacerem wirtualnym po bibliotece – odwiedzając zarówno oficjalne miejsca jak i tajemnicze zakamarki świdnickiej księżnicy.

ORGANIZATOR:

→ Miejska Biblioteka Publiczna im. C. K. Norwida w Świdnicy

58-100 Świdnica, ul. Franciszkańska 18 ☎ 746400946

@ mbp@mbp.swidnica.pl ➤ www.mbp.swidnica.pl

19-20 września

Podróż z Bolkiem II po jego rezydencjach

wykład / prelekcja, projekcja
/ prezentacja, zwiedzanie

11.00–17.00 Muzeum Dawnego Kupiectwa serdecznie zaprasza do uczestnictwa w tegorocznych obchodach EDD. Podczas wydarzeń przyświecać nam będzie hasło: *Podróż z Bolkiem II po jego rezydencjach*, które podkreśla jak ważna dla dziedzictwa Świdnicy była postać Bolka II i jej oddziaływanie na region i Polskę.

Bolko II Mały był synem księcia świdnickiego Bernarda Statecznego i Kunegundy Łokietkówny, córki króla polskiego Władysława Łokietka. W 1326 r. przejął rządy nad księstwem świdnickim po swym zmarłym ojcu. Był dobrym gospodarzem swych ziem, wspierał miasta, zwłaszcza Świdnicę, którą obdarzył licznymi przywilejami. Wzniósł i rozbudował liczne zamki, przede wszystkim na sudeckiej granicy z Czechami.

Dziś chcemy Państwu przybliżyć historię dawnych włości Bolka II Małego wspólnie z aktorem Andrzejem Popielem, odtwórcą roli księcia świdnickiego w serialu historycznym *Korona Królów*.

Zapraszamy na:

19 września | sobota

12.00 – projekcja filmu z *Podróży z Bolkiem II*

13.00 – spotkanie z gościem specjalnym z serialu *Korona Królów*

20 września | sobota

12.00 – prelekcja o rezydencjach Bolka II (hol I piętro muzeum)

19-20.09.2020 r. od 11.00 do 17.00 zwiedzanie Muzeum Dawnego Kupiectwa z przewodnikiem.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Dawnego Kupiectwa

58-100 Świdnica, Rynek 37 t 748521291

@ edukacja@muzeum-kupiectwa.pl » www.muzeum-kupiectwa.pl

19 września

Flowland - 4. edycja pikniku artystycznego w Tarczynie

wystawa, spotkanie
z twórcą, podróżnikiem,
regionalistą), rzemiosło /
kulinaria, festyn / biesiada,
warsztaty, zwiedzanie,
zabawa dla dzieci

12.00–19.00 Flowland, czyli artystyczny piknik w Tarczynie niedaleko Wlenia odbędzie się już po raz czwarty. Zobaczymy przede wszystkim wystawę w Domu nr 13 i zwiedzimy restaurowane gospodarstwo. Uczestników zaprosimy do zapoznania się z historią i przyrodą regionu. Nie zabraknie również lokalnych wytwórców żywności oraz rękodzieła artystycznego.

W Tarczynie niedaleko Wlenia już po raz czwarty odbędzie się FLOWLAND, czyli wyjątkowa, kameralna impreza artystyczna przygotowana we współpracy z galerią BWA w Jeleniej Górze. Jej głównym punktem uczynimy wystawę sztuki w poniemieckim Domu nr 13. Flowland to także okazja do kreatywnego spędzenia czasu w gronie najbliższych, jak również spotkania

twórców rękodzieła artystycznego czy posłuchania o historii oraz wyjątkowości tego regionu, która odzwierciedla się m. in. w krajobrazie czy występowaniu starych odmian ziół i drzew owocowych. Wspólnie ze Stowarzyszeniem RaszArt przygotowane zostaną specjalne aktywności dla dzieci.

Tarczyn to jedna z najmniejszych miejscowości w Sudetach Zachodnich. Jest zlokalizowana w odległości dwóch kilometrów od Wlenia, na szczycie góry Tarczynka. Mimo swoich niewielkich rozmiarów może poszczycić się średniowieczną metryką – pierwsze wzmianki o Tarczynie sięgają XII-XIII w. Co ciekawe, liczba budynków tej urokliwej miejscowości nie zwiększyła się o żaden nowy – zachowała się tutaj historyczna, wiejska zabudowa. Niewątpliwie

więc dziedzictwo kulturowe Tarczyna i jego najbliższych okolic jest ważnym świadectwem tego, jak żyły tu kolejne pokolenia, w jaki sposób powstawały domy i obejścia gospodarskie, jak uprawiano ziemię, ogrody czy drzewa owocowe. Wychodząc z założenia, że naszym wspólnym obowiązkiem jest ochrona tych dóbr w tym celu, by służyły nam i następnym pokoleniom, Fundacja OP ENHEIM organizuje wydarzenie dedykowane mieszkańcom Tarczyna, Wlenia

i najbliższych okolic. Gospodarstwo w Tarczynie jest także przekształcane i modernizowane, by stać się w przyszłości miejscem działań artystycznych. Serdecznie zapraszamy do odwiedzenia nas już we wrześniu.

Pełny program wydarzenia zostanie opublikowany na oficjalnym profilu FLOWLAND na Facebooku: www.facebook.com/flowland oraz na stronie www.flowland.org

ORGANIZATOR:

→ Fundacja OP ENHEIM

Tarczyn 13 ☎ 601656335

@ aga.smutek@openheim.org ➔ www.openheim.org/pl/

PARTNERZY:

→ Prezydent Miasta Jelenia Góra

→ Galeria BWA w Jeleniej Górze

→ Stowarzyszenie RaszArt

→ LGD Partnerstwo Izerskie

→ TIMM Magazyn Karkonosze

PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA MIASTA
JELENIA GÓRY
RZECZNIK LUDZIANKA

MAGAZYN
TIMM

BIURO
WYSTAW
ARTYSTYCZNYCH
W JELENIEJ GÓRZE

WAŁBRZYCH

12-13 września

„Moja droga Julio...”

wystawa, spotkanie
z twórcą, podróżnikiem,
zwiedzanie

Stara Kopalnia serdecznie zaprasza do uczestnictwa w wyjątkowych wydarzeniach. Hasło przewodnie: *Moja droga Julio...* zwraca uwagę i jednocześnie podkreśla, jak ważne dla dziedzictwa Wałbrzyska były kopalnie, w tym kopalnia *Julia*, w której dziś tętni życie kulturalne miasta.

12 września | sobota

10.00-11.00 *Idę liską przez kopalnię* – oferta dla najmłodszych miłośników dziedzictwa w wieku 0-2 lata wraz z opiekunem.

Tytułowe liski nawiązują do historycznej nazwy kopalni, która do 1945 r. brzmiała *Fuchs*, czyli *Lis*. Specjalnie dla najmłodszych uczestników przygotowaliśmy atrakcje łączące wyjątkowy spacer po ekspozycjach Muzeum Przemysłu i Techniki i zabawy na terenie zielonym. Zaprezentujemy m. in. wielkie zabytkowe maszyny i urządzenia kopalniane, ale również będziemy się bawić. Można wziąć ze sobą ulubiony kocyk, zabawkę lub przytulankę. W przypadku niesprzyjającej pogody zajęcia odbędą

się w budynku. Trasa przystosowana do poruszania się wózkami, dostępny przewijak i kąciek dla dzieci w kawiarni Szttygarówka.

miejsce zbiórki: Welcome Center, obowiązują zapisy: edukacja@starakopalnia.pl, liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

12 września | sobota

11.30 – *Porcelana od użytku do unikatów*: zderzenie dwóch światów porcelany użytkowej z unikatową. Wyjątkowe oprowadzanie po Centrum Ceramiki Unikatowej, podczas którego przedstawimy Państwu oryginalne formy do produkcji porcelany użytkowej z nieistniejącej Fabryki Porcelany "Wałbrzych" i opis procesu tworzenia porcelany. Oprowadzanie obejmie również wystawę czasową w galerii, gdzie zaprezentujemy dzieła artystów tworzących porcelanę i ceramikę unikatową.

miejsce zbiórki: Welcome Center, obowiązują zapisy: edukacja@starakopalnia.pl, liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

13 września | niedziela

11.30 – Droga przez zaułki, pomosty i podziemia – specjalne zwiedzanie przestrzeni Starej Kopalni wraz z przewodnikiem. Dawna Kopalnia Julia mieści w swych wnętrzach pokopalniane przestrzenie i wystawy muzealne. Zapraszamy do poznania wyjątkowych zabytków techniki i dotychczas nie udostępnianych kopalnianych zakamarków, w tym drogi węgla i górników na powierzchnię, tajemnic pracy maszyn

wyciągowych i przeznaczenia pomostów technicznych. Uwaga, trasa nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych – brak możliwości przejazdu wózkami (wąskie schody, przejścia).

miejsce zbiórki: Welcome Center, godz. 10.00 dla rodzin z dziećmi od 6 roku życia, godz. 13.00 dla dorosłych. Obowiązują zapisy: edukacja@starakopalnia.pl, liczba miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

13 września | niedziela

15.00 *Moja droga Julio, Victorio i Wałbrzychu*. Wspomnienia z wałbrzyjskich kopalń.

Serdecznie zapraszamy na spotkanie z górnikami, dawnymi pracownikami wałbrzyjskich kopalń, którzy swoją młodość i życie zawodowe poświęcili górnictwu.

Spotkanie jest doskonałą okazją do zadawania pytań o różnie pojmowaną „drogę” górników: przygotowanie młodych adeptów górnictwa do zawodu, drogę do pracy, do zajazdu, czy wreszcie samej pracy oraz przełomowych wydarzeń z historii kopalń.

miejsce zbiórki: Welcome Center – kawiarnia Szttygarówka.

WLEŃ

12 września

Ścieżką Świętej Jadwigi na Zamek Wleń

gawęda / opowieść,
wycieczka / spacer

12.00–14.00 Zapraszamy na spacer ścieżką upamiętniającą miejsca związane z osobą św. Jadwigi Śląskiej – dzisiejszej patronki Śląska i Wlenia. Zwiedzimy budowle, które powstały z inicjatywy jej i jej męża Henryka Brodatego oraz poznamy drogę, która przywiodła ją z Bawarii na Śląsk.

Spacer rozpoczniemy na historycznym rynku we Wleniu, a zakończymy na górującym nad miejscowością Zamku Wleń. W trakcie wędrowki poznamy ważne fakty z życia św. Jadwigi. Posłuchamy legend, dowiemy się m.in. jak wspierała potrzebujących oraz jaką rolę odegrała w życiu swojego męża Henryka Brodatego, który dążył do zjednoczenia Polski po rozbiciu dzielnicowym.

W kościele pw. św. Jadwigi będziemy mogli obejrzeć krótki film o życiu świętej oraz zobaczyć mało znane malowidło na Słazku Średniowiecznych Polichromii. Poznamy drogę, jaką trafiła z Bawarii na Śląsk.

Podczas spaceru oraz na zamku chętni będą mogli wziąć udział w rozwiązywaniu specjalnej krzyżówki. Dla najmłodszych zostaną przygotowane malowanki z historii życia św. Jadwigi. Chętni wezmą udział w grze terenowej *Poszukiwanie zaginionego skarbu*.

początek: Wleń, Rynek (Plac Bohaterów Nysy) koniec: Zamek Wleń (Lenno), Łupki

ORGANIZATOR:

→ Park Wielokulturowy Stara Kopalnia w Wałbrzychu
58-304 Wałbrzych, ul. Piotra Wysockiego 29 ☎ 746670912
@ edukacja@starakopalnia.pl ▶ www.starakopalnia.pl

ORGANIZATORZY:

→ Stowarzyszenie *Gildia Przewodników Sudeckich*
→ Stowarzyszenie *Wieża Książęca w Siedlęcinie*
Wleń, Rynek ☎ 785611944
@ marutelzbieta@gmail.com ▶ www.zameklenno.pl

5 września

Dzień otwarty Zajezdni Popowice

wykład / prelekcja, wystawa,
festyn / biesiada, zwiedzanie

10.00-16.00 Klub Sympatyków Transportu Miejskiego, dysponując kilkunastoma zabytkowymi tramwajami i autobusami z okresu od 1901 r. aż po 1996 r., nie mógł inaczej wpisać się w hasło tegorocznych Europejskiej Dni Dziedzictwa jak poprzez pokazanie, w jaki sposób zmieniały się środki transportu, którymi wyruszyliśmy w drogę do pracy, szkoły czy na wakacje.

Na terenie dawnej zajezdni tramwajowej przy ul. Legnickiej zostaną wystawione pojazdy z różnych okresów – od niemieckiego wagonu z dwudziestolecia międzywojennego przez pierwszy tramwaj polskiej produkcji powstały po II wojnie światowej i pierwszy polski tramwaj szybkiego, po jeden z pierwszych niskopodłogowych autobusów, które były produkowane w naszym kraju. Będzie można zobaczyć m.in. tramwaje Linke-Hofmann Standard z 1929 r., Konstal N z 1949 r., Konstal 4N1 z 1960 r. czy Konstal 102Na z 1972 r. oraz autobusy

Ikarus 260.32 z 1986 r., Jelcz PR110M z 1987 r., Jelcz L11 z 1989 r., Jelcz M11 z 1990 r. czy Jelcz M121MB z 1996 r. Ważnym elementem będzie także prezentacja wagonu Maximum podczas prac konserwatorskich. Zwiedzający będą mogli na własne oczy zobaczyć, jak wygląda ciągle restaurowany, unikato- wy tramwaj z 1901 r. i jak przebiega proces odtwarzania wyposażenia jego wnętrza i oszklenia.

Poza taborzem pasażerskim zaprezentowane zostaną także wagony techniczne, służące utrzymaniu torowisk i sieci trakcyjnej. Wrocław może bowiem poszczycić się niezwykle bogatą, unikatową kolekcją tramwajów gospodarczych, na którą składają się: szlifierki do torów, wagon-opryskiwacz, wagony służące do przewożenia piasku czy pługi wirnikowe. Najcenniejszy jest tu najstarszy wagon tramwajowy zachowany we Wrocławiu – lora wieżowa z 1892 r. przeznaczona do prowadzenia napraw i konserwacji

wprowadzanej wówczas we Wrocławiu sieci trakcyjnej. Niepozorna, choć wartościowa i wiekowa, jest lora transportowa z 1907 r. Zajezdnia Popowice powstała w 1901 r. i służyła, aż do II wojny światowej, Wrocławskiemu Towarzystwu Kolei Ulicznej, a później miejskiemu przewoźnikowi Tramwaje Miejskie Wrocław, przy czym tylko początkowo była tu regularna zajezdnia, z której każdego dnia wyjeżdżały tramwaje na linie, natomiast od dwudziestolecia międzywojennego znajdowały się tu warsztaty główne. Analogiczną funkcję obiekt pełnił po 1945 r., kiedy znalazł się w rękach Zakładów Komunikacyjnych Miasta Wrocławia, a później Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Miejsce niemieckich mechaników zajęli polscy, którzy aż do lat 70. XX w. naprawiali tu przedwojenne wagony, sukcesywnie wymieniane na nowszy tabor. W latach 90. XX w. następcą miejskiego przewoźnika stała się niezależna spółka naprawiająca tramwaje, a po jej upadku poszczególnym częściom zajezdni nadano różne funkcje. W ostatnich latach w części z hal schronienie znalazły zabytkowe tramwaje oraz autobusy i to one – poza

zabytkowymi budynkami – stanowią główną atrakcję Dnia Otwartego. W przyszłości w zajezdni planowane jest utworzenie muzeum poświęconego komunikacji miejskiej we Wrocławiu.

Po wystawie taboru i terenie zajezdni będzie oprowadzał przewodnik. Podczas wydarzenia odbędą się wykłady Tomasza Sielickiego, badacza dziejów komunikacji zbiorowej w stolicy Dolnego Śląska. Będą miały miejsce prezentacje pracy wirnikowego pługa odśnieżnego, wybudowanego w latach 80. XX w. na bazie wagonu Konstal 4N z lat 50. XX w. Zabytkowy tramwaj zapewni dojazd na zajezdnię z centrum miasta. Planowane są też kursy zabytkowych autobusów, dowożące na teren zajezdni lub odbywające przejazdy wycieczkowe.

Zwiedzanie zajezdni z przewodnikiem: 10:30, 11:30, 12:30, 13:30, 14:30

Zabytkowy tramwaj odjedzie z pl. Teatralnego (przystanek „Opera”) na Zajezdnię Popowice o godzinie: 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00

Zabytkowy tramwaj odjedzie z Zajezdni Popowice na pl. Teatralny o godzinie: 9:35, 10:35, 11:35, 12:35, 13:35, 14:35

ORGANIZATOR:

→ Klub Sympatyków Transportu Miejskiego

54-239 Wrocław, ul. Legnicka 65A

☎ 509311435 @ enusia@enusia.pl ▶ www.kstm.pl

PARTNER:

→ Gmina Wrocław

Klub
Sympatyków
Transportu
Miejskiego

O historii polskiej.

Może być miłsza dla nas nanka nad horyzontem ziemi ojczystej! Nadzieja i wspomnienie żywołami umysłu. Jeżeli wdzięk pierwszemu jest sercu, drugie chlubą karmi duszę. Dzieje polskie pełne są czynów szlachetnych i walecznych. Miłość ojczyzny była zawsze piękną uczuciem naszych naddziadów. Któryż naród przetrwał nam tyle poświęceń, tyle wzorów do naśladowania. O słodczy lubego wspomnienia jakąż chlubą karmisz duszę! Jak miła jest dzieci duma z cnót ojców pochodząca. Lecz nie tylko szczególne Polaków czyny uświetniają dzieje naszej ojczyzny. Miłość rodzinnej ziemi, prostota obyczajów, stanowią cenniejszą ich część.

283

Wiersz na zgon Ignacego Potockiego w czasach odradzającej się Ojczyzny r. 1809.

(Z łacińskiego)

Je mąż znakomity, lecz tym zgon swój słodzi, że słońce co mu gaśnie dla Ojczyzny wschodzi. (*)

Wiersz ten możnaby zastosować i do Karola Lelewela ojca naszego Joachimara i on w chwilach samego odradzania się Ojczyzny przeniósł się do wieczności.

19 września

Droga do wolności w polskich czasopismach dla dzieci w zbiorach Ossolineum

projekcja / prezentacja

10.00 Prasa już od XIX w., a szczególnie w wieku XX pełniła główną rolę w informowaniu i kształtowaniu opinii społeczeństwa. Aktywnie włączyła się również w proces wychowania młodego pokolenia. Czytelnicy czasopism dziecięcych i młodzieżowych dowiadywali się m. in.: jakie są powinności wobec ojczyzny, co to znaczy być patriotą, dlaczego mogą być dumni z faktu, że są Polakami.

Zaprezentowane zostaną czasopisma dla dzieci ze Zbiorów Ossolineum, pochodzące z okresu od 1824 r., kiedy to wydano pierwsze polskie czasopismo dla dzieci, aż do 1945 r. Na ich podstawie będzie można prześledzić, jak w różnym czasie i w różnych warunkach historycznych kształtowano postawy patriotyczne u dzieci oraz podtrzymywano i rozwijano poczucie tożsamości narodowej.

ORGANIZATOR:

→ Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Nankiera 17, Sala konferencyjna t 717550654

@ informacja@ossolineum.pl www.ossolineum.pl

12-20 września

Hala Stulecia i Tereny Wystawowe

Spacer z przewodnikiem:

12 września | sobota

12.00-13.00 Niezwykłe opowieści: sekrety Hali Stulecia.

14.00-16.00 Niezwykłe opowieści: Hala Stulecia i Tereny Wystawowe.

13 września | niedziela

12.00-13.00 Niezwykłe opowieści: sekrety Hali Stulecia.

14.00-16.00 Niezwykłe opowieści: Hala Stulecia i Tereny Wystawowe.

19-20 września | sobota i niedziela

10.00-18.00 Gra terenowa Zwiedzaj z nami na MAXA. Gra do pobrania w Visitor Centre (wejście D9).

Czy wiesz już jakie tajemnice skrywają wnętrza Hali Stulecia? Jakiekawie i niesamowite miejsca znajdują się w okolicy? Odkryjemy je dla Ciebie podczas spacerów z przewodnikiem oraz gry miejskiej po Terenach Wystawowych. Najkrótsza droga – przyjdź do nas.

zwiedzanie / wycieczka, spacer, gra miejska / terenowa / questing, zabawa dla dzieci

Wydarzenia w Hali Stulecia skierowane są do wszystkich, którzy chcieliby poznać lub zgłębić wiedzę dotyczącą tego miejsca – zarówno dorosłych jak i dzieci. Wspólnie odkryjemy tajemnice jej wnętrza podczas spacerów z przewodnikiem. Obiekt ten, zaprojektowany przez wybitnego architekta Maksy Berga, został uznany za jedno z największych dzieł architektury XX wieku, a cały kompleks Hali Stulecia w 2006 roku wpisany na Światową Listę Dziedzictwa UNESCO. Aktywnie będzie można spędzić czas podczas gry miejskiej na Terenach Wystawowych. Zachęcamy do udziału w wydarzeniach całe rodziny oraz uczestników indywidualnych. Na spacer z przewodnikiem po Hali Stulecia oraz Terenach Wystawowych obowiązują zapisy w formularzu zgłoszeniowym.

Więcej informacji i rezerwacja:

e-mail: turystyka@halastulecia.pl

Kontakt: 71 347 50 47 lub 71 347 51 51.

ORGANIZATOR:

→ Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa SP. Z O.O.

51-618 Wrocław, ul. Wystawowa 1 t 511146198

@ mwasilewska@halastulecia.pl www.halastulecia.pl

Centennial Hall
Jahrhunderthalle

19 września

Miasta dawnej Europy w zbiorach kartograficznych Ossolineum. Wirtualna podróż w czasie i przestrzeni

projekcja / prezentacja

13.30-20.00 Miasta Europy: ośrodki władzy, centra handlowe, potężne twierdze, ruchliwe porty, maceczniki kultury, sztuki i nauki. Od czasów antycznych odgrywały wiodącą rolę w rozwoju cywilizacji łacińskiej. Zapraszamy na wirtualną wędrówkę w czasie i przestrzeni, by zobaczyć, jak kiedyś wyglądały znane i mniej znane metropolie Starego Kontynentu...

W zbiorach kartograficznych Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich wyróżniają się liczne plany i widoki miast europejskich. Przegląd wybranych dokumentów

kartograficznych z kolekcji Ossolineum pozwoli na odbycie bezpiecznej i pouczającej podróży w przeszłość. Podczas wirtualnej wycieczki zagłębimy do centrum Paryża, zobaczymy przedmieścia Rzymu, doki Londynu czy starówkę Lizbony z czasów przed tragicznym trzęsieniem ziemi, które bezpowrotnie ją zniszczyło... Regularna zabudowa średniowiecznych miast, zaskakujące skomplikowaniem zarysy renesansowych i barokowych bastionów, dziewiętnastowieczny okres eksplozji urbanistycznej.

Zapisy: informacja@ossolineum.pl

ORGANIZATOR:

→ Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Nankiera 17, Sala konferencyjna t 717550654

@ informacja@ossolineum.pl » www.ossolineum.pl

12 września

„Success story. Historia Heleny Modrzejewskiej (1840-1909)”

wykład / prelekcja, wystawa

11.00 W zbiorach Ossolineum znajdują się niezwykle fotografie Heleny Modrzejewskiej, jednej z najwybitniejszych polskich aktorek. Będą one ilustracją do opowieści o jej drodze do sukcesu.

w sprawę polską. Ponadto chętnie prowadziła działalność charytatywną oraz wspierała młodych artystów. W roku 2020 przypada 180-lecie jej urodzin i z tego powodu warto przybliżyć jej drogę życiową.

Tegoroczne hasło EDD *Moja droga* doskonale wpisuje się w biografię Heleny Modrzejewskiej, wielkiej polskiej aktorki drugiej połowy XIX w. Swoje triumfy odnosiła nie tylko na deskach scenicznych nad Wisłą, ale także w Stanach Zjednoczonych. Znała była przede wszystkim ze swoich kreacji w sztukach Williama Szekspira. Dała się także poznać jako osoba zaangażowana

W programie:

11:00-13:30 Pokaz fotografii Heleny Modrzejewskiej ze zbiorów Działu Sztuki Muzeum Książąt Lubomirskich Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

11:30-12:30 *Success story. Historia Heleny Modrzejewskiej (1840-1909)* – prelekcja dr **Grzegorza Polaka**.

ORGANIZATOR:

→ Zakład Narodowy im. Ossolińskich

50-139 Wrocław, ul. Szewska 37 t 717550654

@ informacja@ossolineum.pl » www.ossolineum.pl

12 września

Barokowa kaplica - Kaplica Hochberga

zwiedzanie

10.00–17.00 Kaplica Hochberga wzniesiona w latach 1723–1728 z fundacji opata hr. Ferdynanda von Hochberg pod wezwaniem Siedmiu Bolesci. Autorem projektu oraz prowadzącym całość robót budowlanych był Christoph Hackner – ówczesny

budowniczy miejski. Kaplicę wzniesiono na planie podłużnego prostokąta – ma 14,9 metra długości i 8,52 szerokości. Zorientowana jest w kierunkach północ-południe. Z nawą południową gotyckiego kościoła łączy się koszowo sklepioną arkadą. Wnętrze

zostało rozwiązane osiowo i symetrycznie. Centralną część kaplicy przykrywa eliptyczna kopuła z latarnią, ustawiona na wysokim tamburze poprzecznie do wzdłużnej osi korpusu. Części – prezbiterialną oraz wejściową – przykrywają dwie półkopuły. Wysokość kaplicy w świetle kopuły to 22 metry, zaś w obrębie półkopuły – 14 metrów. Sklepienia w całości pokryte zostały barwną polichromią. Ikonografia malowideł wiąże się z wezwaniem kaplicy i dotyczy siedmiu bolesnych wydarzeń z życia Matki Boskiej i Chrystusa. W półkopule północnej są to – Ofiarowanie w świątyni, Ucieczka do Egiptu oraz Chrystus nauczający w Świątyni zaś w południowej – Pocałunek Judasza, Droga Krzyżowa oraz Ukrzyżowanie. Malowane postaci aniołów wzbogacone zostały fragmentami wykonanymi w płaskim, stiukowym reliefie, co potęguje wrażenie iluzji. Programu ikonograficznego dopełnia malowidło w kopule wyobrażające anioły unoszące narzędzia Męki Pańskiej. Zaś kwintesencję wezwania kaplicy stanowi malowidło w latarni – serce Maryi przebite siedmioma strzałami. Ostatniej, siódmej sceny bolesnej, dotyczy gotyckie, rzeźbiarskie przedstawienie Piety 1. Umieszczone zostało w centralnej części ołtarza. Pietę okalają adorujące ją anioły oraz figury św. Joachima i św. Anny ustawione po obu stronach ołtarza. Sepulkralny charakter kaplicy potwierdza umieszczona w posadzce płyta grobowa opata Hochberga oraz herb fundatora w bogatym sztukatorskim obramieniu, umieszczony nad wejściem do kaplicy od strony kościoła ponad wspaniałą kutą

kratą. Dnia 17 marca 1724 r. podpisano umowę na wykonanie prac kamieniarskich z Johannem Adamem Kharingerem. Mistrz wg treści umowy zobowiązał się przedstawić rysunki szkicowe planowanych prac, które przed wykonaniem miały zostać zatwierdzone i podpisane. Umowa obejmowała wykonanie dla nowej kaplicy kamiennego ołtarza z niebieskiego marmuru z Przeworna, stołu ołtarzowego oraz tabernakulum z białego polerowanego marmuru, kapitelei, gzymsów, fryzów oraz ozdób postumentów. Prócz tych prac kamieniarskich Kharinger podjął się wykonania rzeźb: 2 dolnych posągów, 2 putt na tabernakulum, 2 aniołów, glorii i kalwarii. Za swoje dzieła otrzymał zapłatę wysokości 1600 guldenów 3 i 1 miary jęczmienia. 21 października 1724 r. zawarta została umowa z rzeźbiarzem Johannem Albrechtem Siegwitzem na wykonanie 4 dużych i polerowanych na biało rzeźb za sumą 200 guldenów. Przypuszczalnie chodzi o rzeźby czterech aniołów-atlantów podtrzymujących sklepienie kopuły. Ponownie zawarta umowa z Siegwitzem w dniu 30 maja 1725 r. dotyczy wykonania czterech kamiennych rzeźb, które stanęły na zewnątrz budowli. Prace rozpoczęte z dniem 3 kwietnia 1723 r. ukończono 29 listopada 1727 r.. Opat hr. Ferdynand von Hochberg umiera w roku 1729 i jego ciało złożone zostaje w krypcie grobowej. Przez kolejnych 200 lat Kaplica Hochberga jest zachwycającym obiektem architektonicznym oraz wyjątkowym miejscem modlitwy dla wielu pokoleń wiernych.

ORGANIZATOR:

→ **Diecezja Wrocławsko-Gdańska Kościoła Greckokatolickiego**
50-140 Wrocław, Plac Nankiera 15
t 608680331 @ a.michaliszyn@wp.pl

12 września

Droga przez Wrocławskie Tereny Wystawowe

wycieczka / spacer

15.00–17.00 Wrocławskie Tereny Wystawowe kryją w sobie historię wielkiej wystawy zorganizowanej w 1913 roku z okazji pokonania Napoleona przez wojska pruskie, opowieści o najważniejszych polskich

artystach współczesnych oraz tajemnice dawnej Wytwórni Filmów Fabularnych. Spacerując między rozlokowanymi wokół Pawilonu Czterech Kopuł punktami (qr-kody) odkryjemy tę fascynującą przestrzeń.

ORGANIZATOR:

→ Pawilon Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu

☎ +48 71 712 71 8 @ edukacja.pawilon@mnwr.pl

➤ www.mnwr.pl/kontakt/kontakty-do-oddzialow/pawilon-czterech-kopul/

12 września

„Czaisz?” - Dzień z kulturą herbaty festyn / biesiada

11.00–20.00 zapraszamy na 5. edycję wrocławskiego Festiwalu Herbaty Czaisz?, która odbędzie się przy pięknej pogodzie na tarasach leśnickiego zamku (w razie deszczu schowamy się do środka). Przygotowujemy dla Was moc atrakcji związanych z herbatą. Herbata to nie tylko napar, który pijamy przy wielu okazjach czy w miłym towarzystwie. Łączy się z nim bowiem ogromna dawka historii i tradycji zrodzonych tysiące lat temu na Dalekim Wschodzie, ulegających wielu przemianom i rozwojowi, a w końcu wraz z podróżami Europejczyków przeniesionych na nasz kontynent.

Przybliżymy Wam opowieści o pochodzeniu, rodzajach i legendach związanych z tą niesamowitą rośliną i napojem jednocześnie. Tradycyjnie pojawiają się herbaciani kupcy ze swoimi najlepszymi sortami i gatunkami tej wspaniałej rośliny, będą ceramicy specjalizujący się z naczyniach do herbaty, także kombucha oraz stoiska z kuchnią azjatycką. Planujemy także cykl warsztatów i prelekcji związanych z herbatą i kulturą jej picia. Będzie można poszerzyć swoją herbacianą wiedzę, nabyć nowe umiejętności i zdobyć ciekawe doświadczenia.

ORGANIZATOR:

→ Centrum Kultury Zamek we Wrocławiu

54-076 Wrocław, pl. Świętojański 1 ☎ 713491359

@ fantastyka@zamek.wro ➤ www.zamek.wroclaw.pl

Centrum Kultury
ZAMEK
WROCLAW

12 września

Malarski zapis. Jan Stanisławski w artystycznej podróży

wykład / prelekcja

15.00-16.00 Autorska godzinna prelekcja dla dorosłych oparta na prezentacji prac malarskich **Jana Stanisławskiego**.

Jan Stanisławski o jedna z najciekawszych osobowości artystycznych sztuki okresu Młodej Polski. Był malarzem nadzwyczaj

ruchliwym, a swój entuzjazm do malarstwa krajobrazowego podsycał nieustannymi podróżami. Odwiedził Włochy, Hiszpanię, Francję, Szwajcarię, Prusy, Austrię i Ukrainę. Z każdej z wypraw przywoził obrazy i szkice, które stały się malarskim zapisem artystycznej drogi tego wybitnego pejzażyście.

ORGANIZATOR:

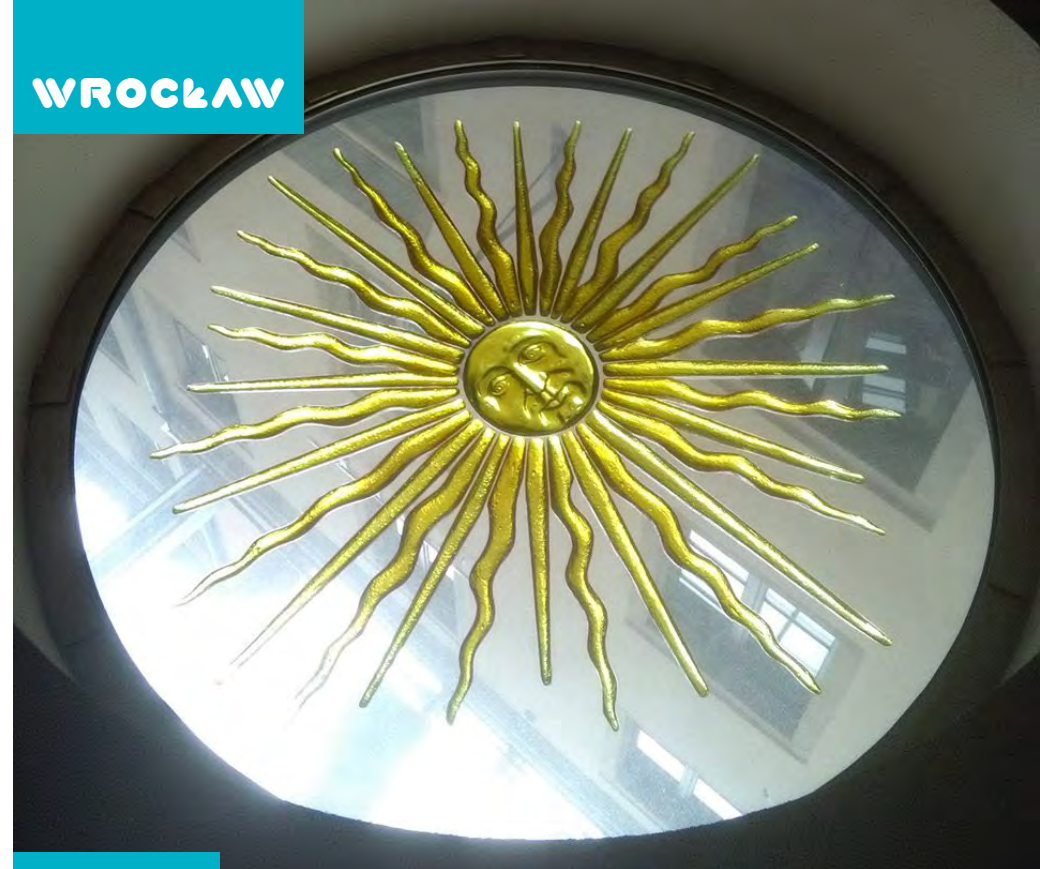
→ Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Dział Oświatowy

50-153 Wrocław, Plac Powstańców Warszawy 5

t 713725148 @ edukacja@mnwr.pl

Muzeum
Narodowe
we Wrocławiu

12 września

Moja droga do szkoły - 50 lat później

wycieczka / spacer

10.00-12.00 Tu zaszła zmiana – minęło 50 lat od czasu, gdy codziennie dzieci z naszego domu pokonywały drogę do Szkoły Podstawowej nr 47.

Zapraszam na spacer wzdłuż ulicy Kasztanowej i Januszowickiej. Podczas spaceru moją drogą do szkoły sprzed 50 lat

opowiem o tym, co zmieniło się w przeciągu tych lat, co mieściło się niegdyś w mijanych budynkach (szkoła z internatem dla niewidomych dzieci, kaplica kościoła św. Augustyna, dom dziecka), kto mieszkał w willach, które zostały pięknie odrestaurowane. Jest to historia mojej małej ojczyzny z lat dziecięcych.

ORGANIZATOR:

→ Koło Przewodników Miejskich Oddziału Wrocławskiego PTTK

Wrocław, róg ulicy Powtańców Śląskich i Kasztanowej - Anna Oryńska

t 502291465 @ elephant.wroc@gmail.com

12 września

„Kolekcja drogi” – oprowadzenie kuratorskie po wystawie „Kolekcja osobista...”

wykład / prelekcja,
zwiedzanie

13.00–17.00 *Kolekcja drogi* – oprowadzenie kuratorskie po wystawie *Kolekcja osobista. Sztuka nieprofesjonalna z prywatnych zbiorów Anny i Pawła Banasiów*.

Anna i Paweł Banasiowie określają swoje prywatne zbiory sztuki nieprofesjonalnej mianem *kolekcji drogi*, bo o ich kształcie decydowało otwarcie się na niespodziewane i często przypadkowe spotkania w trakcie odbywanych wspólnie podróży. Główna część zbioru pochodzi z przełomu lat 80. i 90. XX w., kiedy przy okazji wakacyjnych wyjazdów kolekcjonerzy odwiedzali

rzeźbiarzy tworzących w stylu sztuki ludowej. Udało im się wówczas zgromadzić prace przedstawicieli głównych powojennych wiejskich ośrodków rzeźbiarskich w Polsce – łęczyckiego, sierpeckiego, łukowskiego, paszyńskiego, kutnowskiego, a także rzeźby autorstwa twórców indywidualnych, takich jak Roman Śledź, Antoni Baran czy Jan Janiak.

Po oprowadzeniu o godz. 15.00 zapraszamy na wykład Marty Derejczyk *Ludowa, nieprofesjonalna czy naiwna? O uporczywej potrzebie nazywania*.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu Oddział Muzeum Narodowego

50-419 Wrocław, ul. Traugutta 111/113 ☎ 7713443313

@ muzeum@muzeumetnograficzne.pl ▶ www.mnwr.pl

12 września

Waldemar Krzystek i jego wrocławskie filmy

wycieczka / spacer

19.00–20.30 W trakcie Europejskich Dni Dziedzictwa zapraszamy na spacer filmowy *Waldemar Krzystek i jego wrocławskie filmy*. Spacer poprowadzi przewodnik miejski **Małgorzata Urlich-Kornacka**.

Waldemar Krzystek – legniczanin i wrocławianin, absolwent filologii polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim, znakomity reżyser filmowy. Swój pierwszy film – dramat pt. *W zawieszeniu* – nakręcił w Wytwórni

Filmów Fabularnych we Wrocławiu. I Wrocławowi jest wierny od ponad 30 lat. Opowiada historie, których nikt poza nim lepiej by nie opowiedział.

Podczas spaceru szlakiem wrocławskich realizacji filmowych Waldemara Krzystka, poznamy szczegóły i okoliczności realizacji kilku jego filmów, m.in. *80 milionów*, *Ostatni prom*, *Nie ma zmiłuj* i *Fotograf*.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Podróżników TUITAM

Wrocław, ul. Ofiar Oświęcimskich 41/43 (przy banku NBP) ☎ 607239776

@ malgorzata.wroclowe@gmail.com ▶ www.przewodnicy.org

13 września

„Z Arkadym Fiedlerem dookoła świata”

wykład / prelekcja

15.00–16.00 Arkady Fiedler (1894–1985) to postać ze wszech miar wyjątkowa. Ten wielki podróżnik i obieżyświat był bowiem nie tylko pisarzem, reportażyście, przyrodnikiem, ale nawet wojskowym! W poszukiwaniu przygód przemierzał w swoim długim życiu wiele krajów na różnych

kontynentach, a każda jego wyprawa owocowała kolejną książką. Autorski wykład godzinny w sali 116 na I piętrze gmachu głównego Muzeum Narodowego oparty na prezentacji multimedialnej dla młodzieży i dorosłych w sali posiadającej 100 miejsc siedzących.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Dział Oświatowy
50-153 Wrocław, plac Powstańców Warszawy 5
t 713725148 @ edukacja@mnwr.pl

19 września

Przemyślenie Odyseusza w drodze do domu

zabawa dla dzieci

11.00–12.00 Zajęcia przybliżą uczestnikom wydarzenia i przygody, jakich doświadczył król Itaki Odyseusz, wracając do domu po długoletniej wojnie trojańskiej. Dzieci dowiedzą się jak długo trwała podróż Odyseusza do żony Penelopy i syna Telemacha i jakie przygody spotkały tego bohatera.

W ramach zabawy wezmą udział w rejsie Odyseusza w charakterze towarzyszy jego podróży. Autorska godzinna zabawa dla dzieci w wieku 6-12 lat na terenie galerii gmachu głównego Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Dział Oświatowy
50-153 Wrocław, plac Powstańców Warszawy 5
t 713725148 @ edukacja@mnwr.pl

WROCLAW

Turniej Blossfechten na długi miecz

FECHT FEST

19 września

Fechtfest

rekonstrukcja historyczna

12.00-20.00 Fechtsschule ukazujące tradycje i sztukę władania historyczną europejską bronią białą w oparciu o zachowane źródła średniowieczne i renesansowe w formie turnieju szermierki długim mieczem bez uzbrojenia ochronnego we wrocławskiej Leśnicy.

Freifechter Wrocław oraz Centrum Kultury Zamek ma zaszczyt zaprosić szermierzy

ORGANIZATOR:

→ Centrum Kultury Zamek we Wrocławiu

54-076 Wrocław, pl. Świętojański 1 t 713491359

@fantastyka@zamek.wro www.zamek.wroclaw.pl

Centrum Kultury
ZAMEK
WROCLAW

i publiczność na Turniej w konwencji Blossfechten na Długi Miecz w formie publicznego Fechtsschule. Szermierze zmierzają się w konwencji Blossfechten czyli walce bez uzbrojenia ochronnego (jedynie maska, rękawice i ochraniacze kończyn) z wykorzystaniem historycznych technik i zasad walki na długi miecz.

WROCLAW

19 września

„Motyw podróży w sztuce”

wykład / prelekcja

15.00-16.00 Uczestnicy wykładu poznają wybrane przykłady rzeźby i malarstwa, ukazujące różne rodzaje podróży. Motywy ten słuchacze prześledzą w kontekście najważniejszych źródeł kultury – mitologii, Biblii, historii, obyczajowości różnych epok, a także w znaczeniu symbolu ludzkiego życia.

Niektóre z wymienionych na prelekcji prac będzie można również obejrzeć na galeriach MNWr. Autorski wykład oparty na prezentacji obrazów i rzeźb z kolekcji MNWr. oraz sławnych dzieł światowych podejmujących temat podróży, drogi, wędrówki.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Dział Oświatowy

50-153 Wrocław, plac Powstańców Warszawy 5

t 713725148 @ edukacja@mnwr.pl

WROCLAW

19 września

Wielki Polak Ignacy Jan Paderewski – między muzyką a polityką

wycieczka / spacer

10.00-11.30 Spotkanie z Wielkim Polakiem. Ignacy Jan Paderewski – wielki Polak, patriota, polityk, muzyk – jego związki z Wrocławiem.

ORGANIZATOR:

→ Klub Przewodników i Pilotów **RZEPIOR** we Wrocławiu

NFM pl. Wolności we Wrocławiu, przy Orkiestrze Krasnoludków t 607440178 @ lbaczkowski@wp.pl

www.rzepior-przewodnicy.pl/

19 września

Roman Załuski i jego wrocławskie filmy

wycieczka / spacer

19.00–20.30 Z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa zapraszamy na spacer filmowy *Roman Załuski i jego wrocławskie filmy* z przewodnikiem **Bogdanem Bernackim**. Roman Załuski z Wytwórnią Filmów Fabularnych we Wrocławiu związany był przez ponad dwie dekady. Tutaj zrealizował swój debiut (film telewizyjny *Dom*) i ostatni jak dotąd film fabularny (*Komedia małżeńska*). W swoich filmach z początku lat

siedemdziesiątych XX w. pokazał Wrocław jako miasto, gdzie królują młodość i nowoczesność, gdzie blasku nabierają zabytki i w miejscu ruin powstają nowe osiedla.

Podczas spaceru filmowego dowiemy się o realizacji kilku filmów Romana Załuskiego, m.in. *Anatomia miłości*, *Zaraza*, *Sekret*, *Wyjście awaryjne*.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Podróżników TUI TAM

Wrocław, plac Katedralny 14 (przy Wyższym Seminarium Duchownym)
t 607239776 @ malgorzata.wroclowe@gmail.com » www.przewodnicy.org

20 września

Wszystkie drogi prowadzą do Erec. Żydzi wrocławscy w drodze do Palestyny/Izraela

wycieczka / spacer

16.00–18.00 Spacer będzie pretekstem do opowieści o losach Żydów wrocławskich (niemieckich i polskich), którzy w różnych okresach historycznych zmuszeni byli do emigracji lub zdecydowali się na wyjazd do Palestyny/Izraela. Poprowadzą go **Tamara Włodarczyk** oraz aktor **Tomasz Kwietko-Bębnowski**, który odczyta fragmenty wspomnień bohaterów tej opowieści.

Tamara Włodarczyk opowie także o działających we Wrocławiu organizacjach syjonistycznych, a aktor Tomasz Kwietko-Bębnowski przeczyta fragmenty wspomnień wrocławskich Żydów dotyczących pobytu w Erec Israel lub okoliczności wyjazdu – m.in. Willy'ego Cohna, Amalii Reisenhel, Branleya Zeichnera i Lva Sterna.

Miejsce zbiórki – dziedziniec synagogi Pod Białym Bocianem, ul. Włodkowica 7.

Zapraszamy na spacer po miejscach związanych z losami wrocławskich Żydów.

ORGANIZATOR:

→ Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

50-072 Wrocław, ul. Włodkowica 7 t 607625091
@ t.wlodarczyk@poczta.onet.eu » www.tskz.pl

12-13 września

Zwiedzanie Sztolni Ochrowa

zwiedzanie

10.00 Klejnot górnictwa Złoty Stok z dniem 22 kwietnia 2017 r. uzyskał nową, wspaniałą atrakcję turystyczną: Sztolnię Ochrowa – najpiękniejszą sztolnię w Górach Złotych.

Ten, kto choć trochę śledzi historię górnictwa wie, że otwarcie sztolni ma miejsce raz na kilkadziesiąt lub więcej lat... Prace związane z przygotowaniem sztolni dla ruchu turystycznego rozpoczęły się na początku stycznia 2013 r. Wraz z ich rozpoczęciem okazało się, że sztolnia ta przez dziesięciolecia była w całości zatopiona – niczym legendarny Titanic – tym bardziej wzrosła nasza ciekawość.

Po odwodnieniu korytarzy oczom eksploratorów ukazał się bajkowy krajobraz. Stare, ponad 300-letnie chodniki mieniły się w świetle latarek cudowną paletą czerwonych i pomarańczowo-żółtych kolorów. Z każdym metrem, z trudem brnąc do pasa w wodzie i pomarańczowym błocie,

odkrywano kolejne zaułki tej prastarej sztolni. Zarówno ściany, jak i strop były pokryte pomarańczowym osadem, który jest nalożem ochry – zwietrzeliiny skał bogatych w związki żelaza.

Jeżeli ktoś zastanawiał się, jak mogą wyglądać podziemia lub jaskinie na Marsie, zwanym *czerwoną planetą*, to sztolnia Ochrowa jest idealnym przykładem. Na Marsa nikt z nas nie poleci, lecz namiastkę tego, jak tam może być odnaleziono w Złotym Stoku!

Ale nie tylko niezwykła kolorystyka wyróżnia tę sztolnię, prawdziwa niespodzianka znajduje się na końcu wyrobiska: *sala źródlana* – to tu, jak się okazało, miało początek źródło arsenowo-żelazowe. Już przed pierwszą wojną światową źródło to uznane zostało, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie źródeł z 14 maja 1908 r., za gminne dobro powszechne. Komora, która wieki temu była zwykłym przodkiem kopalnianym,

zdażyła pokryć się przez dziesiątki lat naciekami o różnych odcieniach czerwonego i pomarańczowo-żółtego koloru.

Podczas prac sensacyjnym odkryciem nie było końca. Natrafiono na stalaktyt (tzw. Schwertmannit) o długości 48 cm i szerokości 28 cm. Gdy w Święta Bożego Narodzenia 1922 r. w miejscowej kopalni „Reicher Trost” natrafiono na krzyż uformowany z kryształów kalcytu, ogłoszono to znalezisko jako dobry znak dla miejscowej kopalni. Teraz, prawie po 100 latach, matka natura ponownie ofiarowała złotostockiej kopalni wspaniały dar. Na spągu sztolni odsłonięto stary szyb o głębokości ponad kilku metrów z oryginalną drewnianą obudową

oraz systemem drewnianych rur do odwadniania. Taki system możemy oglądać na XVI-wiecznych rycinach Georgiusa Agricoli. Sztolnia więc okazała się doskonale zachowanym skansenem górnictwa. Ten skansen o nieziemskiej kolorystyce, po 5 latach żmudnych przygotowań od niedawna może już oglądać cała Polska. Sztolnia Ochrowa – przez dziesiątki lat zatopiona i zapomniana. Owiana wieloma legendami, w kwietniu 2017 roku odsłoniła swoje długo skrywane tajemnice. Nieziemska kolorystyka, piękna szata naciekowa i źródłana woda sprawiają, że od początku została okrzyknięta najpiękniejszą sztolnią w Górach Złotych. Sztolnia Ochrowa - nasz Titanic, który znów wyruszył w rejs.

ORGANIZATOR:

→ Kopalnia Złota

57-250 Złoty Stok, ul. Złota 7

☎ 504318685 @ biuro@kopalniazlota.pl

KOORDYNATOR OGÓLNOPOLSKI:

→ Narodowy Instytut Dziedzictwa

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

Katarzyna Napieracz @ knapieracz@nid.pl

➤ www.edd.nid.pl ➤ www.nid.pl

KOORDYNATOR WOJEWÓDZKI:

→ Muzeum Narodowe we Wrocławiu

50-153 Wrocław, Pl. Powstańców Warszawy 5

Agnieszka Szepetiuk – Barańska @ a.szepetiuk-baranska@muzeumetnograficzne.pl

➤ www.mnwr.pl ➤ www.umwd.dolnyslask.pl

TEKSTY:

→ Organizatorzy

FOTOGRAFIE:

→ ze zbiorów: organizatorzy oraz Narodowy Instytut Dziedzictwa

→ na okładce: Hala Stulecia we Wrocławiu

PROJEKT IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ EDD:

→ Zofia Oslislo-Piekarska, Waldemar Węgrzyn / Printscreen

REDAKCJA I KOREKTA:

→ Krystyna Koziół

SKŁAD I ŁAMANIE:

→ Ewelina Skut

© wszelkie prawa zastrzeżone

Narodowy Instytut Dziedzictwa

Publikacja sfinansowana ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programach.

Zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych
z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

NUMER ISBN 978-83-66160-57-6

PATRONAT HONOROWY:

